

ELŐTERJESZTÉS

Tárgy: A 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenység átfogó értékelése

Előkészítette: Önkormányzati és Igazgatási Iroda
Általános Igazgatási Csoport
Molnár Károly csoportvezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (a továbbiakban: Gyvt.) 94. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területen lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A Gyvt. 94. § (2) bekezdése szerint a települési önkormányzat biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást. A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése előírja, hogy a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat lakosságától függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki. A Gyvt. 94. § (3) bekezdése értelmében az a települési önkormányzat, amelynek területén 10.000 főnél több állandó lakos él, bölcsődét köteles működtetni.

A Gyvt. 96.§ (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé. A Kormány által kijelölt szerv hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a Gyvt. végrehajtására kiadott, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza.

2013. január 1-jétől, a közigazgatási reform részeként átalakult a gyermekvédelmi rendszer is. A Gyvt., továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm.rendelet 1. §-a szerint a gyámhatóság feladat- és hatásköreit a települési önkormányzat jegyzője, a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: gyámhivatal), és a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal gyakorolja.

A települési önkormányzat jegyzője az alábbi feladat- és hatásköröket látja el:

- gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,

- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

A Tapolca Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokra vonatkozó szabályozást a 2015. március 1-jén hatályba lépett, a szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II.23.) önkormányzati rendelet tartalmazza. Az önkormányzat 2019-ben a rendeletében meghatározott feltételek szerint a rászorult gyermekek részére rendkívüli települési támogatást biztosított, továbbá a bölcsődei, óvodai, illetve iskolai étkezésének térítési díjához nyújtott rendszeres pénzbeli támogatást adott a rendelet előírásai szerint a rászoruló családok részére. Az általános és középiskolai tanulmányokat folytató hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az oktatási szünetek időtartamára megszervezte a gyermekek napi egyszeri meleg ebédjének biztosítását.

2019. évben az általános igazgatási csoportvezető felmérte a szünidei gyermekétkeztetésre vonatkozó igényeket, valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival megszervezte a szünidei gyermekétkeztést. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény ügyeket, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának vizsgálatát, valamint a rendkívüli települési támogatással kapcsolatos feladatokat egy fő szociális ügyintéző végezte, aki Gyulakeszi és Raposka községek gyermekvédelmi ügyeivel is foglalkozott. A gyermekétkeztetés térítési díjaihoz nyújtott települési támogatás ügyekkel pedig egy másik szociális ügyintéző foglalkozott meglévő munkaköre mellett.

A 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenység átfogó értékelését az előterjesztés 1. számú melléklete, az éves szakmai tanácskozásról készült emlékeztetőt a 2. számú melléklet tartalmazza.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja, így a határozat elfogadására – a kialakult helyzetre való tekintettel – hivatkozott jogszabályban foglaltak alapján kerülhet sor.

HATÁROZATI JAVASLAT

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján Tapolca Város Önkormányzat Polgármestere a 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységről készült átfogó értékelést elfogadja.

Tapolca, 2020. április 17.

Dobó Zoltán h.
polgármester

TAPOLCA VÁROS 2019. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÉNEK ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

Tapolca város lakosság száma évről évre fokozatosan csökkenő tendenciát mutat:

2019. december 31-én az állandó lakosok száma:	15.500 fő
2018. december 31-én	15.706 fő,
2017. december 31-én	15.908 fő,
2016. december 31-én	16.004 fő,
2015. december 31-én:	16.182 fő,
2014. december 31-én:	16.326 fő,
2013. december 31-én	16.499 fő,
2012. december 31-én	16.469 fő,
2011. december 31-én:	16.747 fő,
2010. december 31-én	16.849 fő,
2009. december 31-én	16.965 fő,
2008. december 31-én	17.023 fő volt

A gyermek, illetve fiatalok lélekszáma városunkban az alábbiak szerint alakult az elmúlt években:

2019. december 31-én 2487 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	1908 fő
2018. december 31-én 2545 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	1982 fő
2017. december 31-én 2597 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	2051 fő
2016. december 31-én 2620 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	1916 fő
2015. december 31-én 2662 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	1916 fő
2014. december 31-én 2697 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	2118 fő,
2013. december 31-én 2773 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	2138 fő,
2012. december 31-én 2801 fő, ebből a 0-14 évesek száma:	2145 fő,
2011. december 31-én 2698 fő, ebből a 0-14 évesek száma	2190 fő,
2010. december 31-én 3000 fő, ebből a 0-14 évesek száma	2248 fő,
2009. december 31-én 3121 fő, ebből a 0-14 évesek száma	2309 fő,
2008. december 31-én 3277 fő, ebből a 0-14 évesek száma	2336 fő.

A csökkenés mind a 18 év alatti, mind a felnőtt korú lakosságra jellemző. A csökkenés mértéke évről-évre változó intenzitású, de sajnos tendenciának tekinthető folyamat.

A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT FELADATAI

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 18. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzbeli támogatást állapíthat meg. Az ellátások nyújtásának helyi szabályait 2015. március 1-jétől a szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II.23.) önkormányzati rendelet tartalmazza. A Gyvt. 19., 20. és a 20/A. §-ai rendelkeznek a gyámhatóság, azaz a jegyző által kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni

ellátásokról, melyek a következők: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, illetve az ehhez kapcsolódó pénzbeli juttatás, továbbá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó, évente két alkalommal, pénzbeli támogatás.

A gyermekvédelmi feladatokat 2019-ben is az Önkormányzati és Igazgatási Iroda Általános Igazgatási Csoportja végezte el. A csoport látta el a nyári gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatokat (pályáztatás, szerződéskötés, szervezés, elszámolás). Az étkeztetés lebonyolításában a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet Család- és Gyermekjóléti Központ családsegítőivel működött együtt.

A gyermekétkeztetés térítési díjaihoz adott települési támogatás ügyekkel egy fő szociális ügyintéző foglalkozott osztott munkakörben. Tapolca Város Önkormányzata és a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó két község szociális feladatait ellátó ügyintéző végezte a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapításával és a rendkívüli települési támogatással kapcsolatos feladatokat. Ugyanez az ügyintéző végezte el a Pénzügyi Iroda munkatársaival együttműködve 2019. augusztusában és 2019. novemberében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás igénylését, elszámolását és kifizetését.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

2019. december 31-én 179 volt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek létszáma. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására 4 esetben került sor. Mind a négy esetben a családokban az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege meghaladta a törvényben meghatározott jogosultsági jövedelemhatárt.

Fellebbezést egyik elutasító határozat ellen sem terjesztettek elő az ügyfelek 2019-ben.

A tavalyi évben 71 gyermek esetében állapítottuk meg a hátrányos helyzetet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítását nem igényelte senki. Hátrányos helyzet megállapítása nagyrészt a szülők alacsony iskolai végzettsége okán került megállapításra.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása nem jelent tényleges pénzbeli támogatást. A kedvezményben részesülők a kézhez vett határozattal többfajta támogatást vehetnek igénybe: gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, valamint a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át, nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani. Ezen kívül az iskolákban ingyen biztosítják számukra a tankönyveket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében évente két alkalommal pénzbeli támogatásban részesültek.

A támogatás mértéke 2017. évtől differenciáltan került megállapításra. A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételeknek nem megfelelő, de a természetbeni támogatásra jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás került biztosításra. Az emelt összegű támogatás értéke 6.500,- Ft, az alapösszegű támogatás értéke 6.000,- Ft. 2019. augusztusban 194, novemberben 186 gyermek részére összesen 2.353.500,- Ft került kifizetésre.

Tárgyévben Tapolca Város Önkormányzata rendkívüli gyermekvédelmi támogatást nem állapított meg.

Rendkívüli települési támogatás

2015. évtől a települési önkormányzatok saját költségvetésük terhére települési támogatás elnevezéssel állapíthatnak meg pénzbeli vagy természetbeni ellátást a rendeletük szerint rászoruló ügyfeleknek. A rendkívüli települési támogatás az időszakosan létfenntartási gondokkal küzdő, létfenntartást veszélyeztető helyzetbe került, gyermeket gondozó családok részére, illetve az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás elősegítése érdekében a nevelésbe vett gyermek családja részére nyújtott támogatás. A rendkívüli települési támogatás igénylésének részletszabályai a 3/2015. (II. 23.) önkormányzati rendeletben találhatóak meg.

Rendkívüli települési támogatást 264 alkalommal állapítottunk meg pénzbeli vagy természetbeni támogatás formájában az időszakosan létfenntartási gondokkal küzdő, létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe került családok részére, illetve az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás elősegítése érdekében a szülő részére útiköltség térítésre.

Az egyszeri támogatások igénylésének leggyakoribb indoka a napi megélhetési problémák, magas gyógyszerköltségek, illetve a gyermekek részére ruházat, cipő, megvásárlásának problémája volt. Több család esetében nyújtottunk segítséget közüzemi számla kifizetéséhez, megelőzve ezzel az adott szolgáltatás kikapcsolását vagy korlátozását.

2 családot segítettünk természetben nyújtott tűzifa támogatással, 14 család esetében a tűzifa megvásárlásához nyújtottunk anyagi segítséget, 2 esetben pedig a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása által előírt havi szállásdíjat fizettük ki.

2019. évben rendkívüli települési támogatás címén 2.886.000.- Ft-ot fizettünk ki.

Rendkívüli települési támogatás iránti kérelem 12 esetben került elutasításra, ezen kérelmek nem feleltek meg az önkormányzati rendeletben előírt feltételeknek. A kérelem elutasítására több esetben azért került sor, mert ügyfél nem működött együtt álláskeresőként a Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.

A másik jelentős támogatási forma a lakhatási támogatás, amelynek keretében 2019. évben 137 kérelmező esetében állapítottunk meg 12-12 hónapos időtartamra, a háztartásban élők jövedelmétől függően, havi 2.850.- Ft-tól 5.700.- Ft-ig terjedő mértékű támogatást, amely összeget minden hónapban a kérelmező által megjelölt közműszolgáltató részére utaltunk. Ezen a címen 2019. évben 2.710.000.- Ft támogatást adtunk.

A korábbi évekhez hasonlóan 2019-ben is valamennyi jogos és megalapozott kérelem esetén megállapítottuk a támogatást a kérelmező családnak. Igyekeztünk a támogatás összegével is az adott család élethelyzetéhez igazodó mértékű támogatást adni. Az elutasítások száma a benyújtott kérelmek számához viszonyítva nem jelentős, az elvégzett környezetanulmányok, illetve a meghozott határozatok megalapozták a döntések jogosságát.

Gyermekétkeztetés

A városban a gyermekétkeztetés a bölcsőde, óvodák, illetve iskolák keretében megoldott. Valamennyi intézmény részére a Tapolcai Diák- és Közétkeztető Kft. szállítja a gyermekek életkorának megfelelően előállított ételt, melyet a gyermekek az intézményekben kialakított ebédlőkben fogyasztanak el. A Kft. lehetőséget biztosít diétás étkezés igénybevételére, továbbá egészséges étkezést tudnak biztosítani az ételallergiában (pl. tej, szója) szenvedő gyermekek részére is.

A Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet 2013. június 30. napjáig Tapolca Város Önkormányzatának fenntartásában volt. A szociális és gyermekvédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében és a jogszabályi változásoknak megfelelően Tapolca Város és Raposka Község Önkormányzata 2013. január 1-jétől létrehozta a Tapolcai Alapszolgáltatási Intézményi Társulást, mely egy jogi személyiséggel rendelkező társulás. A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Tapolca, Raposka és 2016. január 1-jétől Gyulakeszi településekre terjed ki.

Személyi és tárgyi feltételek

A Család- és Gyermekjóléti Központ a város központjában található, a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal udvarán található épületben.

A Központon belül a gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakmai csoport (a továbbiakban: Szolgálat) külön irodahelyiséggel és interjúszobával rendelkezik, amelyek biztosítják az egyéni esetkezelés során a bizalmas beszélgetést és a nyugodt adminisztrációs tevékenységet.

Az adományok gyűjtésére a Szolgálat rendelkezik adományraktárral.

A Szolgálat a kiscsoportos közösségi programokat saját épületben, a nagyobb célcsoportot érintő rendezvényeket a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal udvari tanácstermének igénybevételével, illetve az Idősek Klubja udvarán, továbbá a Batsányi János Művelődési és Oktatási Központ együttműködésével bonyolította le.

A gyermekjóléti szolgáltatást 2019-ban 3 főállású családsegítő és 3 főállású esetmenedzser, illetve 2018-tól szociális segítő látta el, munkájukat az intézményegység-vezető koordinálja.

A szolgálat működése során fontos szerepet kap a prevenció. Az év folyamán ünnepekhez kötődő játszóházakat szerveznek. Szünidei táborot tartottak a szegregációs pályázat keretein belül. Ezekkel a programokkal elérhető, hogy a gyerekek hasznosan tölthessék el szabadidejüket, megelőzhető a csellengés, és megoldás a sok szülőt érintő szünidei gyermekfelügyeletre is.

Az év folyamán az óvodai és iskolai szociális segítők tartottak fogadóórákat az intézményekben. Személyes jelenlétük eredményeként a gyermekek is könnyebben fordulnak segítségért a családsegítőhöz.

Gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde

A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. A Ringató Bölcsőde a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet önálló szakmai egységként, 5 gyermekcsoporttal és 62 férőhellyel működik.

Bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. A Gyvt. kiemeli az olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

Városunkban a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet értelmében a bölcsőde működési engedélyében meghatározott ellátási területen állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező szülők gyermekei vehetők fel. A nem tapolcai lakosú, de tapolcai munkahellyel rendelkező szülők gyermekeinek felvételére akkor van lehetőség, ha a lakóhely

szerinti települési önkormányzat vállalja az egy gyermekre jutó önkormányzati támogatás megfizetését.

A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt és azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A kisgyermeknevelők és a szülők között az együttműködés érdekében fontos a kölcsönös bizalom kialakítása. Az intézmény közös programok szervezésével kínált alkalmat a beszélgetésre, egymás jobb megismerésére.

A gyermekekkel közösen készülnek az ünnepekre, minden évben rendeznek farsangi bált, gyermeknapot, várják a húsvéti, karácsonyi ünnepeket és ellátogat a gyermekekhez a Mikulás. Minden évben megszervezik a családi délutánokat, szülőcsoportos beszélgetéseket. A kisgyermeknevelők minden reggel a gyermek átvételekor tájékoznak az otthon történekről, hazaadáskor beszámolnak a szülőknek a gyermek napi tevékenységéről. A felmerülő problémákat azonnal meg tudják beszélni. A szülők általában együttműködők, a gyermekekkel kapcsolatos kéréseket teljesítették. Problémát a gyermekek higiéniai elhanyagoltsága jelentette. Három alkalommal kellett jelezniük a gyermekjóléti szolgálatnak.

Gyermekek átmeneti gondozása

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik a helyettes szülői hálózat megszervezése és működtetése. Sajnos a hálózat létrehozása eddig nem történt meg a feladatot vállaló és a feladat ellátására alkalmas személy hiányában.

Bűnmegelőzési program

Tapolca Város Önkormányzata 2018. év decemberében fogadta el bűnmegelőzési koncepcióját. Az Önkormányzat számára kiváló alkalmat kínált a TOP-5.2.1-15-VE1-2016-00002 azonosítószámú „A tapolcai szegregátum társadalmi felzárkóztatása” című, 100%-os támogatási intenzitású projekt megvalósítási folyamata, amelynek forrásai fedezték az elkészítés költségét.

A 2019-2023. évekre szóló bűnmegelőzési koncepció főbb célkitűzései:

- **A közterületek rendjének fenntartása, a jogsértések visszaszorítása.** A közterületen történő bűncselekményeket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak. Ezért egyik legfontosabb feladat a közterület és a nyilvános helyek rendjének biztosítása. Kiemelt cél, hogy a – bárki által igénybe vehető – közterületen az emberek biztonságban érezzék magukat éjjel és nappal egyaránt. A megfogalmazott cél érdekében a kialakított kamerarendszer működtetése és fejlesztése prioritásként jelenik meg a következő időszakban.
- **A külső városrészekben, külterületeken az időszaki rendőri jelenlét biztosítása,** különös tekintettel az odavezető útszakaszokon.
- **A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése.** Az említett korosztály célirányos preventív nevelésével az elkövetési hajlandóság csökkentésével.
- **A droghasználat és kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése** érdekében a fokozott hatósági tevékenység mellett, széleskörű intézményi és társadalmi összefogás szükséges. Szükséges továbbá a „legális szerek” ártalmosságának széleskörű megismertetése a potenciálisan veszélyeztetettek és családjaik körében.
- **A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek megfelelő kezelése.** Erőszakos családban felnövekvő gyermek traumatizáltsága egész életüket végig kíséri, kiemelten fontos ezért a problémás családok segítése, a jelzőrendszer erősítése.

- **Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése.** Az aktuális ügyektől elvonatkoztatva is szükséges az idősekről való gondoskodás, ennek részét kell, hogy képezze otthonuk védelme is.
- **Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja.** A leghatározottabb törekvéseink mellett is előfordulhat, hogy a város lakói közül áldozattá válnak. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését, s koordinálni a veszélyekkel kapcsolatos korrekt és folyamatos tájékoztatást.
- **A Tapolcán fellelhető kedvezőtlen tendenciák visszaszorítása.** (pl. közlekedési balesetek, rongálások, közterületi bűncselekmények, rablások, zsebtolvajlások, stb.) Különösen fontos a városi gyorsajtás mérséklése.
- **A város közbiztonságának javításához szükséges rendszeres rendőri jelenlét biztosítása. Gyors reagáló képesség az ellenőrzött bejelentéseket követően.** A lehetőségek függvényében támogatni (nem csak anyagi lehetséges) a járőrszolgálati tevékenységet.

2017. évben megalakult a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: KEF) közel 20 intézmény összefogásával. A KEF egyik vezető tisztségviselője Dobó Zoltán, Tapolca Város Polgármestere, a szakmai elnök pedig Labovszky Tamara. A KEF kutatásait felhasználva elkészíti a város drogstratégiáját. Működtetését az ÉN-KÉP-TÉR Alapítvány vállalta magára, hiszen az Alapítvány kezdeményezésére indult el az együttgondolkodás folyamata.

ÖSSZEGZÉS

Önkormányzatunk a 2019. évben a pénzbeli ellátások vonatkozásában eleget tett a törvényben megfogalmazottaknak. A települési támogatások iránti kérelmek száma csökkent a korábbi évekhez képest. További támogatások bevezetésére nem volt és megítélésem szerint nincs is szükség, tekintettel arra, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény több támogatást biztosít (ingyenes tankönyv, ingyenes étkezés biztosítása, évi 2 alkalommal további támogatás, egyéb kedvezmények igénybevétele) a rászoruló családok számára. Jogos igény esetén minden alkalommal segítséget nyújtott az Önkormányzat az anyagilag nehéz helyzetben levő családoknak. Célunk az, hogy a rászoruló családoknak valódi, hathatós segítséget tudjunk adni nehéz helyzetükből való kilábaláshoz.

A beszámolók alapján a gyermekvédelem helyi szereplőinek együttműködése megfelelő, a családok helyzetéről, a családokban felmerülő problémákról rendszeresen konzultáltak, közösen próbáltak segítséget nyújtani ezek megoldásában. Fontos, hogy a gyermekekkel, családokkal kapcsolatos problémák, veszélyeztető tényezők időben a Család- és Gyermekjóléti Központ tudomására jussanak, így hatékony, időben megkezdett, veszélyeztetettséget megelőző tevékenység indulhatott, a gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítása érdekében.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzatnak a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások vonatkozásában biztosítani kell a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását – 10000-nél több állandó lakos esetén a bölcsődei ellátást -, a gyermekek átmeneti gondozását, másrészt az önkormányzat szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást. Városunkban az előzőekben említett szolgáltatások csak részben biztosítottak. Hiányzik a helyettes szülői hálózat. Tekintettel arra, hogy a város mérete és a veszélyeztetett gyermekek száma indokolja, a jövőben is kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy megfelelően képzett, és személyiségében is a feladatra alkalmas nevelőszülőt találjunk.

Az utóbbi években megfigyelhető tendencia, hogy egyre több magatartászavaros, beilleszkedési és pszichés problémákkal küzdő gyermek és szülő kerül a gyámhatóság és hivatalunk látóterébe is. A családok létbizonytalansága hátrányosan érinti a gyermekek testi és lelki fejlődését. Sok gyermeket frusztrál családja rossz anyagi helyzete. Számos családnál jelent komoly problémát, hogy a szülő a mindennapi élethez szükséges anyagiak előteremtése céljából külföldön vállal munkát, a gyermek pedig itthon marad a nagyszülővel, vagy az egyik szülő dolgozik külföldön, az itthon maradó pedig próbál egyedül megküzdeni a gyermeknevelés nehézségeivel. A szülő hiánya sok esetben egyedül feldolgozhatatlan problémát jelent a gyermek számára. Ezen a helyzeten mérsékelt enyhülést jelentett a munkaerőpiaci helyzet javulása, a bérek észlelhető mértékű emelkedése.

Megoldatlan továbbá városunkban a gyermekek átmeneti gondozása. Helyi intézmény híján nem kis szervezést igényel, hogy a rászoruló ügyfelek számára megfelelő segítséget tudjunk találni.

Megoldást egy újabb, Tapolcán működő családok átmeneti otthona jelentene, melyet térségi összefogással, vagy esetlegesen e célra rendelkezésre álló pályázati források felhasználásával lehetne létrehozni.

Tapolca, 2020. április 15.

Dobó Zoltán
polgármester

EMLÉKEZTETŐ

Mely készült 2020. február 25. napján a Család-és Gyermekjóléti Központ szervezésében tartott éves gyermekvédelmi szakmai tanácskozásról.

Bögös Rita Zsuzsanna intézményegység-vezető nagy tisztelettel és szeretettel köszöntötte a tapolcai járás megjelent jelzőrendszeri tagjait, fenntartóinkat, meghívott vendégeket a tapolcai Család- és Gyermekjóléti Központ éves gyermekvédelmi tanácskozásán.

Bevezetésként elmondta, hogy a gyermekjóléti szolgálatok fennállásuk óta szervezik az éves szakmai tanácskozást, melynek célja, hogy a jelzőrendszeri hálózat tagjainak tájékoztatói alapján bemutassa a települések gyermekvédelmi helyzetét, meghatározzon esetleges fejlesztési irányokat.

Továbbá lehetőséget adjon egységes álláspontok alakítására, információcserére, ezen keresztül a helyi erőforrások maximalizálására.

Elmondta, hogy 2016. óta a gyermekjóléti alapellátást kétszintűvé tették azzal, hogy a járás székhely szerinti gyermekjóléti szolgálatokat központtá alakították és felruházták számos járási szintű speciális feladattal, mely feladatok köre azóta is folyamatosan bővül.

Ezért fontos azt hangsúlyozni, hogy minden településen mind az illetékes szolgálat, mint a központ munkatársai egymás mellett tevékenykedve látnak el gyermekvédelmi szolgáltatási feladatokat, tehát párhuzamosan több szolgáltatást egyszerre.

Az idei évben is az előző évekhez hasonlóan nagy számban beérkeztek a jelzőrendszer tagjaitól az írásos tájékoztatók, melyek feldolgozásával készítették el a tavalyi év gyermekvédelmi tevékenységének értékelését.

Elsőként felkérte Baráth-Szabó Szilvia esetmenedzsert, hogy ismertesse az észlelő- és jelzőrendszer 2019. évi működésének átfogó értékelését a beérkezett tájékoztatók alapján Tapolca-Raposka-Gyulakeszi települések vonatkozásában.

Baráth-Szabó Szilvia kitért az egészségügyi szolgáltatók, a védőnők, a bölcsőde, az óvodák, az általános iskolák, a középiskolák, a rendőrség, a pártfogó felügyelő, a pedagógiai szakszolgálat, a járási gyámhivatal, és az önkormányzat éves tájékoztatóinak ismertetésére.

Majd Bögös Rita Zsuzsanna a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2019. évben végzett tevékenységének főbb mutatóit ismertette:

Különös tekintettel az ellátottak számának alakulására, az esetkezelések során kezelt problémák típusaira, összetételére, a környezeti, a magatartási, az egészségügyi és az anyagi veszélyeztetettség alakulására, megoszlására.

Ezt követően beszélt a Szolgálat prevenciós és egyéb tevékenységeiről:

Játszóházak, kirándulások, 40 napos tábor, közösségi szolgálat, adományok (meleg étel, tartós élelmiszer, ruha, játék, használati tárgyak, bútor, elektronikai eszközök) közvetítése, gyermekek szünidei étkeztetésében való közreműködés.

Ezután a Család-és Gyermekjóléti Központ járási szintű feladatellátása volt a következő nagy témakör.

Bögös Rita Zsuzsanna elmondta, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat általános feladatain túl

- végzi a gyámhatósági döntéssel érintett ügyek eszményezését,
- speciális egyéni és csoportos szolgáltatásokat szervez és nyújt,
- továbbá végzi a jelzőrendszer járási szintű koordinálását.

Összességében tehát a Központ közvetítési, szervezési és gondozási tevékenységet is végez a tapolcai járás összes települését érintően.

Ezután Baráth-Szabó Szilvia vette át a szót:

Először beszélt a gyámhatósági döntések, ügyek alakulásáról, ezek kapcsán az érintett szakterületek együttműködésének gyakorlatáról, és fórumairól. Kitért a tavalyi év során leginkább előforduló, gyermekeket veszélyeztető tényezőkre is.

Speciális szolgáltatások szervezés kapcsán beszélt a pszichológusi tanácsadás, jogi tájékoztatás, mediáció, kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, szociális diagnózis tavalyi gyakorlatáról.

A speciális szolgáltatások köréből kiemelésre került az óvodai és iskolai szociális segítség, melyről Kollátné Szabó Andrea szociális segítő adott tájékoztatást a megjelenteknek.

Beszélt a szolgáltatás biztosításának jelenlegi tartalmáról, hogy a 2019/2020. tanévtől a járás összes köznevelési intézményében elindult az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység. 37 óvodában, iskolában 3 fő szociális munkás végzettségű szakember látja el a feladatot. Ez 1 fő szociális segítő esetében átlagosan 12 köznevelési intézményt jelent, gyerek létszám tekintetében pedig több mint 1000 főt.

Tevékenységük 3 fő területe: egyéni foglalkozás, prevenció csoportmunka, közösségi munka.

Fő célcsoportjaik a gyermekek, a szülők, és a pedagógusok egyaránt.

Végül az intézményegység-vezető rátért a Központ helyi jelzőrendszert működtető tevékenységeire és fórumaira.

Elmondta, hogy a járási jelzőrendszer koordinálása a megszokott keretek között zajlott a tavalyi évben is. A központ a szolgálattal közösen szervezi ezeket a fórumokat rendszeresen.

A szakmaközi megbeszélések az előre meghatározott témák több szempontú feldolgozására adtak alkalmat, melyre a jövőben továbbra is szívesen fogadja a témára vonatkozó javaslatokat, hiszen a közös gondolkodás és szakmai nyelv a kölcsönös együttműködés és a gyakorlatorientált kommunikáció függvénye, ami közös felelőssége a jelzőrendszer tagjainak. Az esetkonferenciák, eszmébeszélések és esetkonzultációk a gondozásban lévő családok hatékony eszményezését előmozdítása érdekében zajlottak a 2019-es év során is.

Szakmai konzultációk pedig havi rendszerességgel történtek a Központban a három szolgálat részvételével, ahol az aktuális szakmai információk cseréje, eszmébeszélések zajlottak.

További járási jelzőrendszeri koordinációs feladat, hogy a szolgálatok heti jelentéseit a Központ rendszerezi, évente összesíti. A jelzést tevők, továbbá a kezelt problémák szerint bontásban szemléltette az előző év beérkezett jelzéseit.

Kiemelte, hogy legmagasabb számban kiemelkedően az iskolákból érkeztek a jelzések, és a rendőrségtől, az egészségügyi szolgáltatóktól, illetve az állampolgároktól érkező jelzések száma is növekedett a 2018-as év adataihoz képest, ami szintén a jelzőrendszer

felelősségérzetét, együttműködését és jó működését jelzi. Kiemelkedő problémakörökként említette az iskolai hiányzásokat, családi-kapcsolati konfliktusokat, az ügyintézéshez segítségkérést, és az elhanyagolás különféle formáit.

Végül, de nem utolsó sorban összefoglalta a legtöbbször előforduló problémák és a hétköznapi munka tapasztalatai alapján megfogalmazott jövőbeni fejlesztési célokat, a teljesség igénye nélkül – melyek lényegében a jelzőrendszeri tagok tájékoztatóiból is visszaköszönnek, mint a

Gyermekek tankötelezettség teljesítésének előmozdítása,
Gyermekközpontú esetmenedzselés,
Szakmaközi megbeszélések közös szervezése aktuális témákban,
Kompetenciafejlesztés szülők részére, felelős szülői szerep kialakítása,
Alapvető és konzervatív értékek közvetítése a gyermekek felé prevenciós programokkal,
Prevenziós programok szervezése közösen a köznevelési intézményekkel, rendfenntartó szervekkel és egészségügyi szolgáltatókkal,
Kollégák szakmai továbbképzése.

Az elhangzottakhoz nem volt hozzászólás, kérdés, kiegészítés.

Ezt követően szeretettel köszöntötte és bemutatta Vajda Zsoltot, és felkérte, hogy tartsa meg előadását.

Vajda Zsolt szociális munkás-szociálpolitikus előadásában kitért a helyi jelzőrendszer szakmaközi együttműködésének lehetőségeire. Viharjelzés gyakorlatának hasonlatán keresztül szemléltette és hangsúlyozta a gyermekvédelem során együttműködő szakemberek összedolgozásának fontosságát. Beszélt a jelzőrendszer tagjai között előforduló általános problémákról, az együttműködés esetleges gátjairól, az egyes szakterületek eredményességének mérhetőségéről és a szakmaközi együttműködés folyamatairól.

Zárásként az intézményegység-vezető megköszönte Zsoltnak a tartalmas előadást, és ezzel kívánt mindenkinek jó munkát és hatékony együttműködést az idei évre is, majd bezárta a tanácskozást.

k. m. f.

Készítette:

Sárközi Réka
szociális asszisztens

